

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Будући да се овим законом уређују порески поступак и пореска администрација, како би се у процесном смислу допринело остваривању мера фискалне политике које се уређују материјалним пореским прописима, обрачун ефеката на бази измена и допуна овог закона није могуће прецизно исказати у апсолутном износу, због чега он није дат у овим износима сагласно одредби члана 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06-пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14).

Чланом 41. став 3. Закона о планском систему Републике Србије („Службени лист РС“, број 30/18) прописано је да се на органе државне управе сходно примењује члан 37. тог закона у погледу контроле спровођења анализе ефеката прописа пре њиховог усвајања од стране Владе, за све законе и друге прописе којима се битно мења начин остваривања права, обавеза и правних интереса физичких и правних лица. С тим у вези, анализа ефеката Нацрта закона није спроведена, јер се њиме битно не мења начин остваривања права, обавеза и правних интереса пореских обвезника (већ се, између осталог, омогућава достављање пореских аката пореским обвезницима у електронском обиму, што треба да допринесе смањењу администрирања и да доведе до побољшања позиције Републике Србије на Doing Business листи).

Такође, Нацрт закона због свог садржаја, односно природе, није био предмет консултација у складу са чланом 44. став 2. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени лист РС“, број 8/19).

Постоји неколико кључних ефеката предложених промена у смислу јачања правне сигурности успостављањем јасних правила и прецизирањем појмова и поступака који осигуравају једнообразност у поступању Пореске управе чиме унапређују услове пословања обвезницима обезбеђујући извесност последица одређене пореско-правне ситуације, на који начин се отклања неизвесност која се јавља као последица неусаглашености у укупном правном оквиру за пословање.

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону.

Предложена решења имају утицај на све учеснике у пореско-правном поступку, дакле како на саме пореске обвезнике и Пореску управу, тако и на остале субјекте који су обавезни да учине неку радњу у пореском поступку. Додатно поједностављење пореских процедура, као и побољшање оперативних активности на сузбијању сиве економије, требало би да допринесу смањењу трошкова у испуњавању пореских обавеза (лакше и праведније услове за пословање), као и побољшању наплате пореза (стабилност јавних финансија).

Закон ће имати позитиван утицај на:

Пореске обвезнике – водећи рачуна да ће пореске акте (решења, закључке, записнике, опомене, и др) надлежни порески орган достављати у електронском облику, чиме се процес поједностављује, смањују трошкови и повећава његова ефикасност.

Надлежне пореске органе – имајући у виду одредбе којима се прописује да пореске акте које доносе у пореском поступку могу, достављати електронским путем, чиме се повећава једноставност и ефикасност процеса комуникације у пореском поступку.

Наиме, очекивана корист од преноса свих аката у електронском облику преко портала Пореске управе доводи до скраћивања времена доставе акта обвезнику, драстичног смањења трошкова Пореске управе (трошкови администрирања од стране запослених

радника, трошкови материјала, штампе, поштарине и други трошкови), као и повећања нивоа ефикасности пословних процеса.

С тим у вези, указујемо да је одредбама члана 38. ЗПППА прописано да се пореске пријаве од стране правних лица и предузетника подносе искључиво у електронском облику, употребом електронских сервиса Пореске управе, те се предметне измене врше у циљу даљег развоја аутоматизације и дигитализације пословних процеса и поступака из оквира надлежности Пореске управе. У складу са тим, физичким лицима, пореска акта се достављају електронским путем само уколико се исти сагласе са овим начином достављања, преко портала Пореске управе.

Са друге стране, порески акти које доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе у складу са одредбама ЗПППА могу се доставити у електронском облику преко јединственог електронског сандучића у складу са законом којим се уређује електронска управа, чиме се и тим органима омогућава да остваре велике уштеде на годишњем нивоу и спроведе принцип добре управе.

2. Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима).

Примена овог закона не би требало да створи додатне трошкове пореским обвезницима, напротив, поједностављење у поступању пореских обвезника и Пореске управе донеће одређено смањење трошкова учесника у том поступку. Пре свега у погледу трошкова администрирања захтева који се уместо у папирном подносе у електронском облику, у погледу трошкова штампања материјала и поштарине (код решења које Пореска управа доставља пореским обвезницима на годишњем нивоу – примера ради, решења за порез на држање регистрованог оружја), односно код надлежних органа јединица локалне самоуправе (примера ради, решења о утврђивању пореза на имовину за календарску годину).

3. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити.

Као што је наведено, порески обвезници (привредни субјекти и физичка лица) неће сносити директне трошкове доношењем овог закона, али се такође оцењује се да је потреба за превазилажењем проблема већа од могућих индиректних трошкова које би примена овог закона могла створити.

4. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција.

Оцењује се да примена овог закона неће допринети стварању нових привредних субјеката али ће, у одређеној мери, посредством побољшања услова пословања и јачању правне сигурности посредно позитивно утицати на очување тржишне конкуренције.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону.

Приликом израде овог законског решења усвојене су иницијативе за изменом појединих одредаба закона, како од стране пореских обвезника, тако и бројних државних органа и других организација.

Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији је у поступку припреме достављен надлежним органима на мишљење.

Такође, приликом процедуре усвајања овог закона, Нацрт закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији објављен је на интернет страни Министарства финансија, како би сва заинтересована лица могла да доставе примедбе и сугестије.

6. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава.

Министарство финансија – Пореска управа (за јавне приходе које утврђује, наплаћује и контролише) и надлежни порески органи јединица локалних самоуправа (за своје изворне јавне приходе – локалне порезе које утврђује, наплаћује и контролише) надлежни су за спровођење овог закона.

Посебно истичемо да Министарство финансија, периодичним публикавањем Билтена службених објашњења и стручних мишљења за примену финансијских прописа, њиховим објављивањем на званичној интернет страни, као и на други погодан начин, додатно обезбеђује транспарентност, информисаност и доступност информацијама, како би се на овај начин допринело остваривању циљева постављених доношењем овог закона.

Како би се остварили циљеви који се доношењем овог закона желе постићи, по потреби ће ово министарство давати мишљења о његовој примени, а органи управе одговарајућа упутства за његово спровођење.

Такође, подзаконски акт неопходан за спровођење одредаба којим се прецизирају одредбе којима се спречавају порески обвезници да складиште или смештају добра, односно обављају делатност у просторима и просторијама ван контроле пореских органа, донеће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона, а примењиваће се се од наредног дана по истеку 30-ог дана од дана ступања на снагу подзаконског акта, како би се сви учесници у пореском поступку благовремено припремили за примену истог.

Такође, указујемо да ће се у оквиру Пореске управе припремити инструкције за поступање, како би се обезбедила једнообразна примена одредаба закона које ће се односити, како на поступање надлежних организационих јединица Пореске управе, тако и на саме пореске обвезнике.